

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 373/2020
03.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ - адвоката Наташе Куљак, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу ЗК број 1196/2017 од 15.04.2019. године и Вишег суда у Нишу Кж1 број 312/19 од 19.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 03. јуна 2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ – адвоката Наташе Куљак, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу ЗК број 1196/2017 од 15.04.2019. године и Вишег суда у Нишу Кж1 број 312/19 од 19.11.2019. године, у односу на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу ЗК број 1196/2017 од 15.04.2019. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ и кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, а окривљени АА и ББ због извршења кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ. Пошто су претходно окривљеном АА утврђене појединачне казне затвора за свако од извршених кривичних дела, и то за кривично дело из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ казна затвора у трајању од 3 месеца, за кривично дело из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ казна затвора у трајању од 3 месеца, а за кривично дело из члана 121. став 1. КЗ казна затвора у трајању од 6 месеци, окривљени АА је на основу члана 60. КЗ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци и истовремено је одређено да ће ову казну издржавати у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора, које не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом којим се уређује извршење кривичних санкција, те да уколико окривљени једном у трајању од преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова

самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора, док је окривљеном ББ за кривично дело из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 1 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет окривљених АА и ББ, те да ће о врсти и висини трошкова суд одлучити посебним решењем, а оштећени ВВ и ГГ су упућени на парнични поступак ради остваривања имовинско-правног захтева.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 број 312/19 од 19.11.2019. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљених АА и ББ – адвоката Александра Куљака, пресуда Основног суда у Нишу ЗК број 1196/17 од 15.04.2019. године, преиначена је само у односу на окривљеног АА, у погледу правне квалификације дела и одлуке о кривичној санкцији, тако што су радње окривљеног, због којих је првостепеном пресудом оглашен кривим, правно квалификоване као кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. у саизвршилаштву – у вези члана 33. КЗ у стицају са кривичним делом тешка телесна повреда из члана 121 став 1. КЗ, па пошто су окривљеном АА задржане као правилно утврђене казне затвора, и то у трајању од 6 месеци за кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, а за кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. у саизвршилаштву у вези члана 33. КЗ казна затвора у трајању од 3 месеца, окривљени АА је на основу члана 60. став 2. тачка 2. КЗ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 8 месеци. Истовремено је одређено да ће окривљени ову казну издржати у просторијама у којима станује, у ..., улица ..., без примене електронског надзора, те да ове просторије не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом којим се уређује извршење кривичне санкције, те да уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова и два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора, док су жалба браниоца окривљених у осталом делу и жалба Основног јавног тужиоца одбијене као неосноване и првостепена пресуда у нерпеиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљених АА и ББ – адвокат Наташа Куљак, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, с тим што из образложења произилази да бранилац указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, те на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и побијане пресуде преиначи тако што ће окривљене ослободити од оптужбе, или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, са

правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљених у захтеву за заштиту законитости истиче да је из побијаних пресуда нејасно на који начин је окривљени АА извршио кривично дело насилничко понашање, односно у чему се огледају значајно ремећење јавног реда и мира и угрожавање спокојства грађана, имајући у виду да биће овог кривичног дела подразумева значајно „онеспокојење“ неодређеног броја лица, а не само оштећеног ВВ, а обзиром на чињеницу да су радње окривљеног АА биле усмерене искључиво према оштећеном. Надаље, у захтеву се истиче и да је суд у обавези да јасно наведе последицу кривичног дела насилничког понашања, као и то да ли је радња окривљеног довела до угрожавања спокојства грађана или је пак њоме теже ремећен јавни ред и мир, а што су и првостепени и другостепени суд пропустили да учине.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, којима се по оцени овога суда указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, нису основани.

Кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ чини онај ко грубим вређањем или злостављањем другог, вршењем насиља према другом, изазивањем туче или дрским или безобзирним понашањем значајније угрожава спокојство грађана или теже ремети јавни ред и мир, а кривично дело из става 2. истог члана постоји уколико је дело из става 1. извршено у групи или је при извршењу дела неком лицу нанесена лака телесна повреда или је дошло до тешког понижавања грађана.

Из изреке правноснажне пресуде произилази да је окривљени АА критичном приликом у ресторану „...“ у ..., у урачунљивом стању, изазивањем туче и дрским и безобзирним понашањем, значајније угрозио спокојство оштећених ВВ и ДД, тако што је пришао столу за којим су седели оштећени у сали, те пришао с леђа оштећеном ВВ у ударио га отвореном шаком по врату а затим га и руком стегао око врата ухвативши том приликом и десну руку оштећеног, након чега му је упутио увредљиве и претеће речи описане у изреци пресуде, те покушао да га удари својом главом у пределу лица, а услед којих радњи је оштећени ВВ задобио лаке телесне повреде ближе описане у изреци пресуде.

По оцени овога суда, из оваквог чињеничног описа радње извршења, јасно произилазе сви објективни и субјективни елементи кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ, због ког је окривљени АА правноснажном пресудом оглашен кривим.

Ово стога што је радња извршења основног облика предметног кривичног дела алтернативно постављена, и може се састојати у предузимању неких од следећих делатности: вређању, злостављању, вршењу насиља према другом, изазивању туче, или дрском или безобзирном понашању, па како из изреке пресуде јасно произилази да је окривљени АА критичном приликом изазивањем туче и дрским и безобзирним понашањем значајније угрозио како спокојство оштећених ВВ и ДД, тако и осталих

лица присутних у ресторану „...“, а при чињеници да је оштећени ВВ критичном приликом задобио лаке телесне повреде, то су неосновани наводи изложени у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених – да је нејасно на који начин је окривљени извршио предметно кривично дело и у чему се огледа угрожавање спокојства грађана критичном приликом.

Истим захтевом се, по оцени овога суда, указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, истицањем да кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. КЗ, због којег је окривљени АА оглашен кривим, консумира кривично дело насилничко понашање из члана 344. КЗ. Према ставу браниоца, кривична дела због којих је окривљени АА правноснажно осуђен не могу представљати засебна кривична дела, јер се ради о кратком временском периоду у којем су иста наводно извршена, те у просторном и временском смислу представљају јединствену целину.

Врховни касациони суд и ове наводе захтева оцењује неоснованим, с обзиром да привидни идеални стицај по основу консумпције, на који се бранилац позива, постоји када је једно кривично дело садржано у другом, а при чему увек теже дело консумира лакше, тако што остварење тог тежег дела обухвата и оно лакше дело које је у њему садржано.

Према изреци правноснажне пресуде (став 2.), окривљени АА је критичном приликом, након инкриминисаних радњи предузетих у ресторану „...“ након двадесет минута, испред истог ресторана, у урачунљивом стању, тешко телесно повредио оштећеног ВВ тако што му је, док је оштећени излазио из ресторана, пришао у трку и челом га ударио у пределу носа, услед чега је оштећеном нанео тешку телесну повреду у виду отвореног двореструког прелома носне кости са мимоилажењем преломљених делова.

Како, дакле, из изреке пресуде јасно произилази да се у суштини ради о два одвојена догађаја, обзиром да је окривљени АА у ресторану „...“ оштећеном ВВ прво нанео лаке телесне повреде, а након извесног времена, када је оштећени излазио из ресторана, пришао у трку и нанео му тешку телесну повреду, ударивши га челом у пределу носа, то се у конкретном случају не може радити о привидном идеалном стицају, већ о реалном стицају два кривична дела – кривичном делу насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. у саизвршилаштву – у вези члана 33. КЗ и кривичном делу тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, због којих је и осуђен правноснажном пресудом.

У истом захтеву, истиче се и да је окривљени ББ оглашен кривим због извршења кривичног дела насилничко понашање, иако је критичном приликом покушавао да смири насталу ситуацију, па како према ставу браниоца не постоји кривично дело насилничко понашање уколико окривљени није проузроковао теже ремећење јавног реда и мира, нити угрозио спокојство грађана, то се у радњама окривљеног ББ не стичу битни елементи кривичног дела из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, због ког је оглашен кривим, већ евентуално битни елементи кривичног дела лака телесна повреда.

Такође, у захтеву се истиче и да су радње окривљеног АА предузете у циљу нужне одбране, а што искључује противправност ових радњи, као и да је без своје кривице критичном приликом доведен у стање јаке раздражености и препасти.

Изложеним наводима захтева, по оцени овога суда, бранилац окривљених износи сопствену оцену доказа и изводи сопствени закључак да је окривљени АА поступао у нужној одбрани, те да у радњама окривљеног ББ не стоје битни елементи предметног кривичног дела, због ког је оглашен кривим. Како се изложеним наводима захтева у суштини полемише са чињеничним стањем утврђеним у правноснажној пресуди, а из ког разлога у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП није дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то је захтев за заштиту законитости браниоца окривљених у овом делу одбачен као недозвољен.

Поред тога, бранилац окривљених у захтеву указује и на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП, истицањем да поступајући судови нису на правилан начин ценили чињеницу да су окривљени до сада неосуђивани, нити њихово држање у току поступка, редовно одазивање суду и исказану намеру да оштећенима накнаде насталу штету. Такође, захтевом се указује на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП истицањем да је чињенични опис изреке неразумљив и да у току поступка нису утврђене одлучне чињенице. Како ни због ових повреда закона, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП, није дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима преко бранилаца, то је захтев и у овом делу одбачен као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП у односу на део у којем је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Снежана Меденица, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић